

Fokusintervjuer

Fokusintervjuer har gjorts med tre grupper: socialsekreterare, gode män och överförmyndare. Vissa synpunkter och erfarenheter är gemensamma. Alla framför att mottagandet av ensamkommande flyktingbarn är en ny verksamhet i kommunerna. När beslut tagits på den politiska nivån har alla konsekvenser och det långsiktiga ansvaret inte klargjorts. Information och utbildning har getts under projektets gång och kompetensen har successivt byggts upp. De möjligheter till erfarenhetsutbyte med kollegor/ andra med samma uppdrag som erbjudits inom projektet har upplevts mycket värdefulla. Alla tre grupperna tar upp att det är mycket i organiseringen av arbetet och den administrativa processen som är svårt att förklara för barnen. Detta exemplifieras på olika sätt i de olika fokusintervjuerna. Alla tar också upp det komplicerade samspelet med MIG där de har önskemål om tydligare riktlinjer och besked, inte minst vad gäller återsökning av pengar.

Socialsekreterarna

Intresse, bakgrund

Antalet ärenden ökar, det kommer fler nya än som avslutas. Men det finns få tjänster och dessa utökas inte. Det är för litet resurser inom socialtjänsten idag för dessa barn.

De allra flesta socialsekreterare som arbetar med dessa barn har sökt sig till detta arbete pga eget intresse. De flesta som har dessa tjänster är unga. De här barnen ses ofta som en särskild grupp inom socialtjänsten. Det socialsekreterare som är ensamma i sin kommun får utforma sin egen tjänst, och får ett stort ansvar. Under projekttiden har kunskap byggts upp hos dem som arbetar med barnen, men om dessa skulle sluta skulle mycket rasa.

Kompetens

Den generella utbildningen på socialhögskolorna räcker långt, men man behöver också kunskap om hur man arbetar med ungdomsärenden i socialtjänsten. Och man behöver kunskap om målgruppen, vilket man har fått på särskilda utbildningsdagar. Man behöver därutöver handledning i arbetet och möjlighet att delta i veckoberedningar för att normalisera dessa ärenden. Man skulle i arbetet också behöva en mer samlad information från MIG, så att man inte behövde slå i olika lagar, leta på hemsidor osv.(se mer nedan).

Utredningen

De här barnen är extremt överutredda. Migrationsverket gör sin utredning och socialtjänsten sin. Man ska inte överutreda, men de här barnen blir överutredda, trots att det inte är något fel på dem. Det är ytterligare behov, vid sidan av boende och omvårdnad, som ska utredas av socialtjänsten, men det behövs oftast inte. Det kommer i så fall sällan fram på en gång. BBIC är inte ett verktyg som är byggt för den här typen av utredningar.

Boendepersonalen ska lära känna dem, de gode männen ska lära känna dem, ibland blir det många samtal de här ungdomarna måste sitta i och upprepa sin historia. De är också rädda för att informationen som lämnas ska komma till MIG. De vill inte berätta, och de förstår inte varför de ska berätta igen och igen: "läs min asylansökan!" Utredarna träffar barnen så litet som möjligt, men överväganden ska göras var 6e månad, annars blir det endast träffar på barnets initiativ. Handläggarna vill inte binda upp sin tid i möten.

Placeringsort

Det är svåra diskussioner kring boendet, varför barnen hamnar i Gävle, Tierp eller Älvkarleby, de kan tycka att det är orättvist. Och det är svårt att förklara hur Sverige fungerar. Man kan bara konstatera. Men det blir oerhört mycket diskussioner som tenderar att utgå från rättigheter. Man får försöka förklara att hela den politiska makten är beslutad. Det är också bra att de vet vad olika instanser/personer kan hjälpa dem med. Hur de olika alternativen ser ut.

Byråkratin kan bromsa upp integrationsprocessen via boende/utslussning, ungdomarna kan få vänta på att få en lägenhet eller kanske föreståndaren inte har hunnit med. De får Råd och stöd när de flyttar ut. De flyttar närmare släkten eller stannar på orten. De flesta i Gävle bor sedan kvar. De som inte vill bo i Gävle, de har skyldighet att ändå försöka.

Vårdplan/genomförandeplan

Varje vårdplan måste vara individuell, standardiserade vårdbehov finns inte. Vårdplan ska dock finnas från dag 1, därför har en standardiserad mall tagits fram i gruppen. Sedan kan man bygga på och ändra. Man brukar ha en uppföljning av vårdplanen. Vid inskrivningssamtalet bokar man möte för genomförandeplanen som barnet, gode mannen, och också kontaktpersonen ska skriva under, (enligt Trappan-modellen i Bollnäs) efter 4 veckor. Mötena fungerar nu, men det är svårt att förklara för ungdomarna att det behövs genomförandeplaner.

Återsökning av pengar

Endast i Sandviken ingår det i en av tjänsterna att återsöka pengar från MIG. Övriga lämnar underlag till och får se till att det återsöks pengar, men fyller själva inte i blanketter osv.

Möjligheterna att återsöka medel påverkar besluten. Man kollar upp med MIG innan man lämnar förslag till beslut, men detta är ingen garanti. Riktlinjer kan ändras, personal kan ge olika besked och tjänstemän kan byta tjänst inom MIG. Detta uppfattas som frustrerande. Man måste ibland fatta vissa formella beslut för att få återsöka pengar. Det är bristande information i samarbetet med MIG, man måste efterfråga diarieförda nya beslut. Tydligare avtal mellan kommunerna och MIG krävs. MIG ändrar sina regler, det skiljer sig dessutom mellan olika handläggare och enheter vid MIG hur de bedömer olika frågor. Avtalen är för vaga.

Det är särskilt vid beslut om externa placeringar som politiker ställer krav på att kostnaderna ska kunna återsökas. Avslag från MIG kan baseras på hur avtalet om antal platser ser ut. Man får inte ha tomma platser, men man får inte heller återsöka medel för placeringar utöver det antal platser som står i avtalet. Man är pga möjligheten att återsöka pengar mer skonade än övriga placeringsärenden, man söker inte hitta lösningar i öppenvård för de ensamkommande barnen som man gör för andra barn och unga. Det är, menar socialsekreterarna, viktigt att inte göra beställningsutredningar, utan att visa på barnets behov. Det blir pga osäkerheten problem med planering och budget. Kommunen blir också bank. Man kan bara återsöka faktiska kostnader. För utredningen utbetalas en schablon. I Bollnäs sker internfakturering pga att två nämnder är inblandade; boendet ligger under en nämnd och socialtjänsten under en annan. Möjligheterna att återsöka pengar styr inte bara externa placeringar, utan också t ex att en ungdom tvingas flytta till träningslägenhet vid 18 år, även om han inte vill det själv, att barnen måste gå på IVIK även om de önskar en annan skolplacering.

Kommunens skyldigheter/barnens rättigheter

Alla oklarheter runt möjligheterna till återsökning stjäl energi och tid från det egentliga arbetet. Man har från kommunens sida inte heller tänkt igenom det långsiktiga åtagandet som avtalet innebär angående de barn man tar emot menar socialsekreterarna. Särskilt skolan och hälso- och sjukvården är okunniga om sina skyldigheter. I arbetet för barnen blir det ibland socialsekreterarna som får lov att informera skolan och landstinget om barnens rättigheter, fast det inte ingår i deras arbetsbeskrivning. Vilken roll socialsekreteraren får i det enskilda ärendet beror delvis på hur god man respektive vårdnadshavare fungerar, man har mycket kontakt med dessa. Socialsekreterarna måste kunna lagarna för att kunna hävda barnens rättigheter. En del socialsekreterare samlar själva gode män till möten och bjuder in personal från boendet. Oftast är det dock boendet som bjuder in. Alla barn bor dock inte på HVB-hem

Kommunen är ofta, menar socialsekreterarna, okunnig om sina skyldigheter för de här ungdomarna t ex att det är skolans ansvar att kalla till elevvårdskonferens. I Söderhamn har man möte med skolan och boendeföreståndarna varannan månad och tar upp generella frågor t ex återkoppling av frånvaro. Socialtjänsten i Gävle och Bollnäs har däremot mycket lite kontakt med skolan. I Gävle har man bara kontakt med skolan om de gör individuella anmälningar. I Tierp erbjuds alla barn samtal om de har en posttraumatisk stressdiagnos. Socialtjänsten informerar om Röda Korsets möjligheter att ge stöd.

Ansvar för att söka barnets familj

Socialtjänstens ansvar för att söka barnets familj läggs ut på Röda Korset. Socialtjänsten har inga egna nätverk för detta. MIG har ett ansvar i början. Många barn letar dock själva via sina kontakter (särskilt gäller detta somalier). Barnen får telefonkort för att kunna hålla kontakt med anhöriga. Men de flesta har förvånansvärt litet kontakt. Socialtjänsten kan föreslå att ett barn ska få resa och hälsa på sina föräldrar, det händer dock att en sådan ansökan läggs på is av ekonomiska skäl. Barnet har dock rätt att få ett avslag som kan överklagas.

Omplaceringar

Omplaceringar föranleds oftast av en omedelbar situation, det kan handla om säkerhet. Det blir oftast en omplacering till ett familjehem. Barn som själva begär att få flytta till ett annat boende anses oftast inte ha behov av en omplacering t ex om de vill flytta till en större stad. Om släktingar dyker upp efter den första utredningen och placeringen är det svårt att göra något. Om barnet vill flytta till egen lägenhet i närheten av släktingarna kan man inte ordna det om det gäller en annan kommun. Modellen tar över: det ska fungera som det är tänkt!

Avslag

Återkopplingen brister från MIG till socialtjänsten vid avslag. Bättre uppdatering behövs, utan att man behöver vara med vid möten. Det första beslutet tas av MIG, dock ej senare beslut.

Många barn i Gävle har fått nej till att stanna pga Dublinförordningen. De som väntar efter det sista avslaget mår oerhört dåligt. Det kan bli upp till 1,5 års väntan. Socialtjänsten är inte uppdaterad om alla som får avslag. Ibland är man dock med, de gode männen vågar inte alltid vara med vid besked om avslag. Överförmyndarna kräver för mycket av dem menar socialsekreterarna.

Om ett barn avviker

Den gode mannen ska anmäla om ett barn avviker. Inget barn av de som avvikit har hittills hittats. Socialtjänsten anmäler endast när god mannen vägrat göra det, men först påminner man denne.

Önskemål

Socialtjänsten kan inte lära hela kommunen det här. Först ta reda på och sedan lära andra. Det behövs tydligare politiska visioner, vård på lika villkor, t ex när det gäller BuP, anpassade utredningsverktyg, samtalsmetodik med kulturella perspektiv, vidareutbildning, bättre utbildade tolkar, barnperspektivet måste lyftas fram och åldersfixeringen släppas (barnens ålder ska inte ifrågasättas). Socialtjänstens chefer måste få utbildning och enhetschefer och verksamhetschefer måste veta att detta är deras ansvar. Det behövs också mer kunskap i samhället, inte minst i skolan.

Godemännen

Intresse, bakgrund

De intervjuade gode männen har fått information om att kommunen i fråga sökte gode män via en annons eller blivit tipsade. De har sedan sökt att bli förordnade som gode män. De har olika bakgrund och erfarenheter. De intervjuade menar att man behöver ha erfarenhet av barn och unga samt av kontakter med myndigheter. De säger också att det inte går att ha ett vanligt jobb, man måste kunna byta arbetstider om man t ex blir kallad till MIG akut. De intervjuade har gått en kurs på fyra dagar där Röda Korset, socialtjänsten, MIG samt överförmyndarmyndigheten deltog.

Villkor

De är fortfarande inte helt klara över vilka ekonomiska villkor de arbetar under; detta gäller särskilt skillnaden mellan gode män och vårdnadshavare och ev. skillnader mellan kommunerna.

Uppdragets innehåll

De nya gode män som utses idag kan kontakta de som haft uppdraget tidigare och ställa frågor och de kommer med i nätverket för gode män, så de får idag mer och tydligare information om vad uppdraget innebär enligt de intervjuade. Det handlar till stor del om att ha kontakt med myndigheter; MIG, advokat, skatteverket i Uppsala (ID-handlingar), banken (ID-kort, konto), socialtjänsten, polisen. Det är olika beroende på vilket land de kommer från: somalier får främlingspass på MIG i Uppsala eller Sundsvall. Afghaner får äkta pass på ambassaden i Oslo.

I vissa kommuner får man bara ha ett barn, i andra finns det de som har 11-12 barn. 2-3 är rimligt menar de intervjuade om de kommer i lagom ordning, det är mest arbete i början; kanske 15 – 20 timmar per vecka. Sedan behöver man kanske bara besöka dem i skolan en timme i veckan och vara med på utvecklingssamtal. Det blir då mer att barnen ställer frågor på telefon.

Om man inte ska till MIG för information, språkanalys, PUT-samtal eller till advokaten för utredning. I början ska de också till läkare, tandläkare, man ska följa dem till träning osv. Det går åt mycket tid när man ska till MIG, kanske två dagar med restid för ett möte på 20 minuter. Det är papper som ska stämplas, identitet som ska intygas, besked om PUT eller inte som ska lämnas. Det vore, menar de gode männen, rimligt om tjänstemän vid MIG samlade ihop flera ärenden och reste ut i landet. Det skulle spara tid och pengar.

Kontakter med skolan

Den gode mannen hämtar dem ibland på skolan och kan då vara med på sista lektionen och prata då med någon lärare, de deltar på föräldrasamtal. Skolan ringer om det är något; om barnet skolkar, om han/hon inte kommer i tid. Ibland får gode män rycka in och gå skift i skolan om det blir bråkigt. Barnen placeras aldrig enligt sina kunskaper, utan enligt sin ålder, så det kan bli svårt för en del att hänga med i skolan.

Pengar

De gode männen menar att det är svårt att förklara för barnen varför de får olika mycket pengar. Hur mycket de får beror bland annat på den gode mannens kunskap om vilka rättigheter och möjligheter som finns och hur bra han/hon är på att skriva. Detta upplever de gode männen som otillfredsställande. De gode männen menar också att olika handläggare på MIG kan fatta olika beslut. Som god man har man heller ingen koll på vad barnen gör med sina pengar, och barnen är olika bra på att hushålla med pengar. Pengarna utbetalas till den gode mannen, som har ett kort som pengarna sätts in på. Sedan försöker man komma överens med barnet om hur mycket han/hon ska få ut och när, men det kan bli mycket tjat. En del vill ha ut allt på en gång. Andra sparar till en laptop t ex. Kanske skickar barnen hem pengar. Som god man funderar man ständigt på vad som är sant. Pengar till Somalia skickas utan kvitto. Kanske betalar barnen också av på en skuld till en smugglare. Ibland är historierna otroliga.

De som får PUT har rätt till barnbidrag eller studiebidrag. Från CSN får de dock inga pengar på sommaren, så då behöver de göra en budget och spara, om de inte lyckas få sommarjobb. Det betalas ut till vårdnadshavaren, som kanske inte finns här. Då lånar de kanske av gode mannen, som lånar av kommunen, men när mamman kommer förstår hon inte att de pengarna ska betalas tillbaka från den summa hon får ut. Det vore bättre, menar de gode männen, om de betalades ut till kommunen.

Att utse vårdnadshavare

Det är vanligt att det tar lång tid att utse en vårdnadshavare. Men kommunen kan bara få ut ersättning för en god man en månad efter att barnet fått PUT från MIG. Sedan får kommunen en årspott. Ungdomar som kan klara eget boende kan få nej för att man inte är eniga om vem som ska betala.

Att söka barnets familj

Röda Korset hjälper till att söka deras familj/anhöriga. De samarbetar med Röda Halvmånen som letar i hemlandet. Det är lättare om de anhöriga vågar vara offentliga, och om de har en adress. Barnen kan vara rädda att kontakta anhöriga som befinner sig illegalt i ett land, då får Röda Korset gå smygvägar. Annars letar barnen på olika sajter på nätet. I Somalia sätts det upp anslag med foto i det område där familjen bor, där har man inga adresser.

Om de hittar familjen efter att barnet fått PUT kunde de tidigare få komma snabbt, men nu har reglerna ändrats. Man vill ha starkare garantier för att det verkligen är de anhöriga som kommer. MIG väntar på nya riktlinjer. Det är svårt att förklara för barnen att reglerna ändras och att villkoren är olika beroende på vilket land de kommer från. Det är svårt att få hit anhöriga från Somalia då de saknar handlingar. Det är viktigt att de har en kontakt i hemlandet om de skulle få avslag.

Maten

Hur-frågorna är viktiga menar de gode männen. Ungdomarna vill lära sig att laga mat och städa mm. Men "hemma hos oss" på HVB-hemmet lagar maten själva. Ungdomarna/pojkarna är ständigt hungriga och vill kunna laga lite mat också av den anledningen. De får inget besked om varför de inte får laga mat. Mat och pengar är hela tiden i fokus. På Sesam får de dock laga mat 1-2 gånger per vecka.

Avslag/överklagan

De gode männen hjälper till med att överklaga. Det är jobbigt om/när MIG ringer och säger att barnet har fått avslag och så ska den gode mannen åka dit med barnet och barnet ska få information om detta av handläggaren på MIG.

De barn som får avslag blir ofta bråkiga på HVB-hemmet, de tycker inte att det spelar någon roll längre när de ändå ska skickas ut. Yngre barn kan dras med. De gode männen menar att det är barnmisshandel att det tar så lång tid att få beslutet och sedan även innan de ska åka, under tiden bor de kvar på HVB-hemmet och går i skolan, men de får inte mera pengar och får inte heller jobba.

Avslut

Uppdraget avslutas när barnet fyllt 18 år, men viss privat kontakt förekommer ofta även därefter, om barnet eller dess familjer behöver stöd/hjälp kontaktar de den fd gode mannen.

Önskemål

De gode männen anser att: det skulle finnas en lathund för nya gode män samt en telefonlista. Det borde också finnas skriftlig information om uppdraget som SFV och det skulle ordnas träffar/ fler träffar för gode män. Alla barn borde få en viss summa till t ex kläder, man borde inte behöva söka, då blir det orättvist. Ingen har ju något när de kommer. MIG borde åka ut i landet för informationsmöten, språktester, besked mm. Förkorta tiden från avslag till slutligt besked och avresa. Barnbidraget borde gå till kommunen tills vårdnadshavare finns. Intressekvällar om olika länder uppskattas mycket.

Överförmyndarna

Uppdrag, bakgrund

Överförmyndarna har olika bakgrund avseende profession. Det är också stor spännvid på hur länge överförmyndarna har arbetat och på hur stor del av arbetstiden uppdraget tar.

Uppdraget har förändrats mycket, bara mellan 2004 och 2006 har gruppen sökande förändrats. De flesta som har god man eller förvaltare idag är unga personer mellan 18 och 25, det är en markant skillnad. Tidigare var det tanten eller farbrodern på hemmet, idag är det lågbegåvade ungdomar, samt psykiskt sjuka människor i alla åldrar. De skulle behöva mer tid till detta uppdrag. Det kommer fler barn, men de har samma tid totalt sett för arbetet.

Bristande förberedelser och kunskap

De ensamkommande barnen tar mycket tid, fast de inte är så komplicerade som de övriga. Men det är väldigt mycket administration runt dem, mycket logistik. Det kan vara olika kommuner som handlägger samma barn om barnen flyttas runt från ankomstkommun till tillfällig placeringskommun till fastställd placeringskommun efter att de fått uppehållstillstånd. Olika förvaltningar i samma kommun kan också vara inblandade. Man får själv söka information och jobba ihop sig inom kommunen. Det finns inga nationella riktlinjer, men Rädda Barnen arbetar med detta. SKL arbetar också med en nationell handlingsplan för alla berörda yrkeskategorier. Man tar fram egna broschyrer och blanketter i kommunerna.

Verksamheten i en kommun med de ensamkommande barnen startade 2009, och har pågått ca 1,5 år, ingen visste hur många som skulle komma och när. Det man visste var att de skulle ha en god man inom 48 timmar. Vips skulle en ny verksamhet fungera! Och ingen visste något om ersättningsfrågorna. Från början var det jättesvårt. Man fick använda sig av sina kontakter. När man gick ut med annons fick man i en kommun många sökande pga den höga ersättningen. Man kan också gå via intranätet i kommunen.

Det är dock svårt att klara det på 48 timmar. Ibland tillsätts någon som man sedan får entlediga, som inte passar för uppdraget eller som har tagit på sig för många barnuppdrag. I Älvkarleby får man ha högst ett barn. Migrationsverket rekommenderar max tre. I Gävle har man också annonserat, man kallade alla som svarat till en information och sedan fick de som var fortsatt intresserade anmäla det. De måste dock, om de är yrkesverksamma, kunna komma snabbt, det fungerar inte om de måste byta tider hela tiden. När Gävle blev ankomstkommun var man inte heller förberedd. Man skulle ha behövt ett år att förbereda sig. Man har inte heller använt tiden effektivt. Utredningarna för de här barnen skulle kunna göras enklare i 90 %. Man förlorar mycket arbetstid på att göra lika ordentliga utredningar som på anmälda barn. Lagstiftningarna är inte samordnade.

Godemanuppdraget

Man avgör från fall till fall hur många barn en god man kan ha; det beror på var i processen barnet befinner sig, det är mer arbete i början och de gode männen har olika kompetens. I ankomstboendet är godemanuppdraget kortare. Någon kan ha haft 10-20 under en kort period. Men det finns gode män som arbetar åt olika kommuner, och då är det svårt att kontrollera hur många uppdrag de har. Det finns gode män som är guldskorn, men uppdraget har en stor spännvid. Det vanliga godmanskapet kan variera från någon timmes arbete i slutet på månaden till 10 telefonsamtal per dag med bråk om 50 kr extra. Några av de som är gode män för ensamkommande barn har också vanliga godemansskapsärenden i kommunen, men om de har sådana i någon annan kommun vet man inte. Men i huvudsak har man försökt nyrekrytera eftersom uppdragen är så olika.

Tolk

Den gode mannen anlitar tolk när det är avgörande information som ska gå fram på rätt sätt t ex vid besök i hälso- och sjukvården. Skolan anlitar själva tolk, likaså boendet. Det fungerar bra med telefontolk. Språkkunskaper är särskilt värdefulla i ankomstboendet, sedan är det viktigare med kunskap om hur samhället fungerar i Sverige. Man får tolk tills barnen lärt sig svenska. Men det är inte alltid lätt att hitta en tolk.

Återsökning av pengar

Det är inte heller lätt att återsöka tolkkostnaderna från MIG. MIG ska betala tolkkostnaderna tills barnen får uppehållstillstånd, men MIG betalar inte ut pga att man hanterar den administrativa processen fel enligt dem. MIG vill att de gode männen ska lägga ut pengar för tolk och sätta upp summan på räkningen till kommunen, som sedan återsöker från MIG. Överförmyndarna vill beställa tolk i sitt namn och att kommunen betalar en faktura per månad som man sedan återsöker hos MIG. Om man ska göra som MIG vill begränsas möjligheterna att få tag på gode män. Flera av kommunerna har överklagat. Tolkkostnaderna har man fortfarande inte fått ut.

Vårdnadshavare

Tingsrätten förordnar vårdnadshavare efter ansökan från socialtjänsten. Det kan vara och är ofta den gode mannen som blir förordnad, det är en fördel för barnen att inte behöva byta om det fungerar. Men

man får sämre betalt som förordnad vårdnadshavare än som god man. Det finns rekommendationer från MIG, men kommunerna bestämmer själva om reseersättningar mm. En del kommuner betalar samma summa som för gode män, men arbetet kan variera mycket som tillförordnad vårdnadshavare.

Offentliga biträdet

Det finns klagomål från de gode männen på det offentliga biträdet/den advokat som utses till barnet. En del är bra och andra dåliga, risken finns att de ser uppdraget som en inkomstkälla. Det är ett problem att de offentliga biträdena kan finnas långt borta, men sedan Gävle blev ankomstkommun har det blivit bättre.

Relationen till MIG

Relationen till MIG är endast av administrativ art, man faxar när någon ungdom fått god man eller vårdnadshavare. Det kan komma skrivelser från MIG.

Kontakter med socialtjänsten

Man tar den kontakt man behöver, men man rapporterar inte till socialtjänsten. Man skriver till dem när ett barn fått uppehållstillstånd att de är skyldiga att föreslå vårdnadshavare till tingsrätten. Det är den gode mannen som ska hålla kontakterna med boendet och socialtjänsten. Ingen ska kunna få ett annat svar av överförmyndaren än av den gode mannen. Om något blir fel så kallar man på den gode mannen. Några övermyndare går till möten med godemannätverk, kanske varannan månad.

HVB-hemmen

HVB-hemmen är överdimensionerade ur skyddssynpunkt. Ett kollektivt boende för de här barnen skulle inte behöva vara ett HVB-hem, det kunde vara av studentkaraktär, ett korridorboende som inte var så kringgärdat av regler, men att man har viss kontroll och kan placera om det inte fungerar. Det skulle hålla nere kostnaderna också.

Familjehemsplacerade barn

Om man fångar upp barn som blir placerade i familjehem har man tur. Det kan finnas barn som saknar företrädare/god man. Det är överförmyndarens ansvar, men om man inte vet att de finns i kommunen så kan man inte ta ansvaret. Barnen signalerar inte själva till socialtjänsten. Det är MIG som tillåter en placering hos påstådda anhöriga. MIG borde informera den kommun där mottagande familj finns. Då skulle man kunna gå in och tillsätta en god man. Det kan vara svårt för barnet att komma in i familjen, och också att få delta i samma verksamheter som de som är placerade på ett boende och få samma introduktion. Det finns också de som försvinner innan de hunnit få en god man. Socialtjänsten ska utreda innan någon placeras i ett familjehem, det är inte så lätt att göra i efterhand. Men om MIG bedömer att det är anhörigplacering görs ingen utredning. För HVB-hemmen använder man en lagstiftning som eg inte så ofta behövs för de här barnen, för de som får en släktingplacering utreder man ofta inte alls, fast det skulle behövas.

Avslut

Lagstiftningen utgår från att klienten dör, då behövs inget avslut. Om den gode mannen inte klarar uppdraget har man ett samtal med honom/henne om varför man kommit fram till det. När ett barn fyller 18 år avslutas ärendet med automatik.

Avtalet med MIG

När man tecknar avtal med MIG om mottagandet så bör man tänka på att det kan bli ett livslångt åtagande om de väljer att stanna i kommunen när de fått uppehållstillstånd. Många är studiemotiverade och stannar sannolikt inte i en liten kommun, men de som börjar på en låg nivå och inte är studiemotiverade stannar troligen, och där kan vi få en samhällskostnad. De som är ankarbarn och får hit sina familjer tillkommer, det är kvinnor som kan vara analfabeter och syskon som behöver skolgång, och det kan bli socialbidrag som försörjningskälla. Då betalar staten i två år, sedan blir det kommunens ansvar.

Önskemål

Överförmyndarna framför vid sidan om önskemålet om en långsiktig plan i kommunerna också önskemål om större tydlighet från MIG. De anser också att utredningen som görs i kommunen kan förenklas och att ett boende för dessa barn inte behöver uppfylla alla de krav som ställs på HVB-hem.